

Posudek diplomové práce předložené na katedře církevních dějin UK ETF
27. 11. 2006

**Milan ŘEZNÍČEK, Evangelické kostely českých sborů
církví a.v. a h.v. v Čechách v letech 1781-1918**

Vedoucí diplomové práce PhDr. Michal Flegl, 55 stran, 23 stran obrazové přílohy.

Téma je zajímavé volbou a prvním pokusem zmapovat v širších souvislostech architekturu evangelických kostelů v pozoruhodném časovém zařazení: od tolerančních po těsně předválečné (poslední z r. 1914).

Metoda nezapře dobré vedení profesionálního historika, ale ani teologickou odbornost. Autor provedl pečlivou heuristiku, dobře utřídil poznatky, stavby evangelických kostelů a jejich architekturu zařadil do historických souvislostí, někdy přímo podmiňujících, a pokusil se i o teologické hodnocení významu „modliteben“ či kostelů.

Způsob zpracování je neobyčejně pečlivý, zároveň značně originální. Úctyhodná je širší prostudovaná literatury, hojné využití církevního tisku a *Památníku reformované církve* L.B. Kašpara, proniknutí do dějin architektury a snaha vystihnout charakteristické rysy evangelických staveb, pokud možno najít a představit architekta či stavitele. Velmi důležité je autorovo rozlišení významů často užívaných slov *modlitebna, kostel, chrám, kaple* a potřebný slovníček odborných výrazů z oboru architektury. Záslužný je seznam kostelů, modliteben a kaplí českých sborů církví a.v. a h.v. v Čechách v letech 1781-1918 (s.39 – 47), obsahující velmi cenný poznámkový aparát. Minimonografie vybraných sborů a jejich staveb z období tolerančního a epochy rovnoprávnosti (1861- 1918), ovšem i převzatých kostelů jsou vyvážené, zajímavé. Neméně zajímavé je představení stavitelů Josefa a Matěje Blechy a stavebních slohů v období historismu. Teologický problém z let rovnoprávnosti promítnutý do stavebního napodobování katolických chrámů autor předkládá věcně. Strohá věcnost patří k autorovým přednostem.

Autorovu originalitu můžeme sledovat hned od titulní strany diplomové práce. Záměrně archaický pravopis (universita, theologická, kathedra) důsledně pak dodržovaný v celé práci, zanedbání konvenčních grafických úprav titulní strany, citování edic v druhém, nikoli posledním kritickém vydání (např. Dalimilova kronika ve vydání V.Hanky 1851, nikoli J.Daňhelky 1988), archaické pasivní tvary (např. „císařství bylo evangelíky žádáno.., tomu nebylo vyhověno“ s.12) atd. V autorově svérázu stěží najdeme výsměšnou schválnost, poněvadž práce vyniká až puntičkářskou poctivostí. K přednostem patří i výtečná obrazová příloha, dokumentující autorův výklad.

Kritické připomínky jsou nemnohé. Pravopisné výstřednosti mezi ně nepatří. Ze způsobu zpracování je zřejmá velmi slušná orientace v literatuře, ale často jsou v textu uváděna jména, určení místa a času bez udání zdroje informací (s.18-22). Odborník se pak dovtípí podle seznamu užitých literatury, nebo z dobře dokumentovaného seznamu kostelů, modliteben a kaplí (s.39-47), ovšem řádné průběžné odkazy na zdroj informací jsou v diplomové práci nezbytné, ba povinné.

K rozhovoru při obhajobě diplomové práce : v čem a proč je „velmi sporný“ E.Edgar (s. 23-24) svou prací *Protestantismus a architektura* z r. 1912, poplatnou tehdejší módní vlně protikatolického smýšlení inteligence ?

Hodnocení : Nový pohled na novověké vyústění „české reformace“ prostřednictvím evangelické architektury modliteben a kostelů je přínosný už širší dějinného záběru, propracovanou metodou a závěrečným zjištěním. Od obětavé strohosti „trpěných“ evangelíků přes soupeřství s katolictvím až k značné svébytnosti (v zrcadle architektury).

Diplomovou práci M. Řezníčka považuji za velmi dobrou až výbornou.

Noemi Rejchrtová